

Bach

Toccata og Fuge i d-moll, BWV.538, «Dorisk»; Triosonater nr. 1–5, BWV.525–530; *Toccata, Adagio og Fuge* i C-dur, BWV.564

Kåre Nordstoga (orgel)

Lawo Classics LWC 1087 (to CDer: 60 og 66 minutter) 1 2 3 4 5 6

Schneider

Dank- und Jubelpräludium; Fantasien und Fugen, opp. 1 og 3; *Zwölf Leichte Orgelstücke*, op. 4; *Thema mit Variationen*

Halgeir Schiager (orgel)

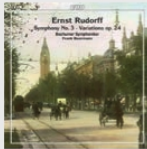
Lawo Classics LWC 1090 (76 minutter) 1 2 3 4 5 6

Kåre Nordstogas spill er overveldende i dette siste dobbeltalbumet i hans (antar jeg) komplette gjennomgang av Bachs orgelverk på Lawo Classics. Hver CD inneholder tre av de seks triosonatene, BWV.525–530, og foran hver av dem spiller han et av Bachs mest dramatiske orgelverk. Nordstoga byr på glimrende fremførelser og genererer kraftfull fremdrift. Hans instrument, Arp Schnitzler-orglet i Hauptkirche St Jakobi i Hamburg, gir både klarhet og vekt til innspillingslyden. Jeg har spilt begge CDene om og om igjen siden de kom i hus, og blir aldri lei av dem; derimot har jeg brukt dem som medisin i tunge stunder.

Halgeir Schiagers CD med musikk av Johann Gottlob Schneider (1789–1864), også for Lawo, byr på spill av samme autoritet og energi, og delvis med musikk av samme klasse. Schiagers hjelpsomme artikkel i CD-heftet forteller at Schneider var en av de få tyske organistene som opprettholdt Bachs spillestil – det vil si med en helt aktiv pedalstemme – og Schneiders egen virtuositet var av en slik art at han ble sammenlignet med Paganini og Liszt. *Dank- und Jubelpräludium* (1861) som innleder CDen

er virkelig spennende – som om noen hadde tatt et Bach-preludium og sprøytet dissonante energier av mye senere stilarter inn i det. De to *Fantasier og Fuger*, op. 1 og 3 (utgitt i 1825 og 1831) – hver av dem rommer en lettere og langsom midtsats – er stolte og verdige, i hovedsak bachianske, men mørke og intense. Fugen i opus 3 lener seg faktisk så tungt på virtuost pedalspill at det nesten er som om Schneider gjør et poeng av det – og den er vilt spennende; live i kirkeakustikk får den nok tilhørernes hår til å reise seg i nakken. Som tittelen antyder, blir stemningen lettere i *Zwölf Leichte Orgelstücke* (1833). De fleste er tiltrekkende, søte småstykker et eller annet sted i fortsettelsen mellom Bach og Brahms, men ett eller to viser den samme stolte holdningen som de større verkene her. *Thema mit Variationen* (et tidlig verk, antagelig fra 1810-tallet) peker igjen på ny utvikling: mange av de atten variasjonene gjennomstrømmes av mozartiansk konfektjesjarm; men den nest siste er av mer storslagen art. Orglet er det i Steinkjer kirke.

Innspillingslyden er førsteklasses på alle tre CDene.

Rudorff Symfoni nr. 3 i b-moll, op. 50; *Variationen für Orchester über ein einiges Thema*, op. 24

Bochumer Symphoniker, dir. Frank Beermann

CPO 777 458-2 (60 minutter) 1 2 3 4 5 6

Rudorff Strykersekstett, op. 5; *Sechs Klavierstücke*, op. 52; *Drei Romanzen*, op. 48; *Zwei Concertetuden*, op. 29; *Romanze*, op. 41

Berolina Ensemble

MDG 948 1889-6 (76 minutter) 1 2 3 4 5 6

Ernst Rudorff (1840–1916) var basert i Berlin og huskes best, de få gangene noen husker ham i det hele tatt, som en av de første miljøvernerne – tyskerne utga til og med et frimerke til ære for ham for noen år siden. Men ikke noe av musikken hans ble innspilt, og jeg har ønsket å høre en anstendig innspilling av orkestermusikken helt siden jeg, for 25 år siden, tilfeldigvis fant partituret til orkestervariasjonene opus 24 i Sir Donald Toveys private musikksamling, den ligger i biblioteket til Edinburgh-universitetet. Det finnes en fæl amatør-fremføring av Symfoni nr. 2 på YouTube som nesten ikke lar seg vurdere. Og nå presenterer to forskjellige plateselskaper samtidig CDer med hans orkester- og kammermusikk. Om orkestermusikken er det å melde at den er fantastisk: 3. symfoni fra 1911 er mørk, sint og mektig – den står dypt i gjeld til Brahms, selvfølgelig, men er stramt konstruert og lidenskapelig presentert. Og nå forstår jeg hvorfor Tovey beholdt notene til

(de 20) variasjonene (1874–75) i hyllene sine; skrevet som svar på Brahms' «St Antoni»-variasjoner, er Rudorffs knapt mindre overbevisende, selv om de ikke helt har symfoniens energi. Frank Beermann får hengivne fremførelser fra sine Bochum-musikere. CPO graver ut massevis av glemte tyske romantikere, noen mindre overbevisende enn andre; dette er en av de beste, og jeg anbefaler den med begeistring.

MDG-CDen med Rudorffs kammer- og klavermusikk understreker ønskeligheten av videre utforskning. Den halvtimelange strykesekstetten (1865) sitter i Mendelssohns skygge, og forener, som Mendelssohns oktett, mesterlig kontrapunkt med en virvelvind av melodier. Og hvis noen hadde fortalt meg at denne klavermusikken var noe ukjent av Brahms, nylig gjenoppdaget, kunne jeg godt trodd det – så god er den.